„שמי: מאבק מנצח!"

הכריז בבית־המשפט החבלן הערבי ויליאם נאצר, שאמו יהודיה

כוכב היה בלי ספק כמאל נמרי, הבוגר שבשניים. אבל בשעות הראשונות של המשפט, היה זה דחקא חברו לתא־הנאשמים, ויליאם נאצר, שגנב את ההצגה.

לדברי כתב־האישום, היה נמרי בעל תפקיד חשוב מאוד באירגון אל־פתח: מפקד איזור ירושלים. ויליאם (22), הצעיר מנמרי בשש שנים, היה רק סגנו. אבל בהיפוך משפטם, בבית־המשפט הצבאי בלוד, היה זה ויליאם שנשא את לפיד האידיאולוגיה של מלחמת־השיחרור הפלסטינית. הוא עשה זאת בהזדמנות הראשונה שניתנה לו.

„אתה הוא כמאל דיא־אל־דין נמרי?" שאל נשיא בית־המשפט, סגן־אלוף אהרון אלפרן.

נמרי — שיער ערמוני־בהיר, עיניים כחולות, לבוש כיפת־אסירים חומה ונעול נעליים חסרות־שרוכים — השיב במנוד־ראש: כן.

„אתה הוא ויליאם נג'יב ג'ורג' נאצר?" היפנה השופט את שאלתו השנייה.

„לא!"

הפתעה באולם. האם הביאו את האיש הלא־נכון?

„מה שמך?"

„שמי נידאל מנצור!"

השופטים והפרקליטים עיינו במיסמכיהם. שם כזה לא הופיע שם. שוב נשאלה ה־שאלה: „מה שמך?"

בקול מוגבה, תקיף: „שמי נידאל מנצור!"

אללה חמדאן. נוסף לזאת, זרעו השניים מוקשי־נעל ומוקשי־כפתור ברחבי ירושלים.

נמרי עצמו החזיק מחסן־נשק רציני מאוד בבית־סבו, בשכונה הירושלמית בית־חנינה: שמונה פצצות־באזוקה, כמות גדולה של תחמושת לרובה ולמיקלע, תשעה רימוני־הגנה, שמונה רימוני־התקפה, ארבע פצצות־מרגמה, עוד שלוש פצצות־באזוקה, שש ראקטות, שני רובי־פ"ן, שני תת־מיקלעים פיניים, מיקלע, אוסף מגוון של חומרי־נפץ ומיתקנים להצמדת חומר כזה למסילות־ברזל, חבילת־כרוזים ובאזוקה.

נוסף לכל אלה, גם רובה אנגלי שמספרו 1855. היה זה רובהו האישי של השומר עבדאללה חמדאן, שנעלם אחרי לילי־הרצח ב־2 במארס.

על צורת־הרצח מספר כתב־האישום ב־יובש רב: „הניחו פצצות ליד שלוש משאיות כבדות, מיכלית־סולר (ובה 12 אלף ליטר) ושני טרקטורים — שאל אחד מהם נכבל השומר עבדאללה חמדאן ז"ל, מתוך כוונה לגרום מותו, וחבלה לרכוש."

★ ★ ★

דודים בעלי־עמדה

כך בוצעו בארץ, מאז תום מלחמת־ששת־הימים, פעולות חמורות יותר, העתיקה לספר על קשריו עם הזרוע היהודית של משפחתו. לא רק מה שהוא עשה באמת — אלא גם סיפורים סנסאציוניים, כאילו כמאל עצמו התפאר, שאחד מדודיו היהודיים הוא שר בממשלת־ישראל. עתה, בשבתו על ספסל־הנאשמים, השיב נמרי עצמו לשאלת כתב העולם הזה: „מה פית־אום שר ישראלי? אולי שמעו אותי מדבר על דודים בעלי־עמדה, והחליטו שזה יכול להיות רק שר."

★ ★ ★

שליח בא מעמאן

עד אימו לא רצה לדבר. ההלכה היהודית יכולה לראות בו, כבן לאם יהודיה, יהודי — אבל הוא חושב את עצמו למוסלמי — וגם את אימו למוסלמית. יותר מזה לא רצה להגיד.

עכשיו יושבת האם, יחד עם בעלה, בכתיית. „אנחנו חושבים לבקש בשבילה רשיון־כניסה, כדי שתוכל לבקר את כמאל," גילה אחד מקרוביו הערביים. ביניתיים הגיע אברהים נזאל, איש־עסקים שמראהו אומר הדר וכבוד, לפי רשיון מיוחד מעמאן. „אני לא קרוב־משפחה. אבל אביו של כמאל הוא ידידי. ראיתי אותו לפני שבאתי. רציתי רק להיוכח שהוא בריא ושלם."

נזאל ישב בתוך שורה ארוכה של אורחים בידי אנשי אל־פתח. אולם באף אחת מאותן פעולות לא נתפסו נאשמים בעלי רקע אישי כה סנסאציוני: שכן שניהם נולדו לאבות ערביים — ואימהות יהודיות.

נמרי, מהנדס ובן לאחת המשפחות המיעוטות והעשירות ביותר של פלסטין, אף היטיב לאחר גמר־המלחמה להשתלב בחברה הישראלית: הוא הפך בן־בית אצל דודו, אחי־אימו, תושב־ירושלים נכבד בשם אברהם קדרון. דוד שני, יהודי אורק, המכהן כמנהל באנק המיזרחי, לא רצה בשום קשר עם צאצא־אחותו.

אחרי מעצרו, ידעו מכריו הערביים בעיר ערביים — כולם קרוביו של אל־נמרי. הוא ניסה לנחם את סוראיה, דודתו של כמאל: „אין דבר, יום אחד יבוא השלום — ואז גם אלה יזכו בחנינה."

★ ★ ★

„חייל שנתפס בחזית!"

בנתיים ישבו כמאל וסגנו בכלוב־העץ, הקשיבו לדברי המתרגם. האם הם מודים באשמה כלשהי? „לא!" הכריז כמאל.

„אני כופר באשמה הראשונה," השיב

ויליאם נאצר

ויליאם. אשמה זו מייחסת לו שייכות לאירגון אל־פתח, ותפקיד סגן־מפקד איזור ירושלים.

ושאר האשמות? שוב התרומם קולו של העצור בעל הפנים החלקות והעגולות: „אני מתגאה בכך שעשיתי מה שמייחסים לי!"

עורך־הדין סמי מועלם, שמונה להגן עליו, ביקש מבית־המשפט לרשום לפניו, כי ויליאם אינו מכיר בסמכותו לשפוט אותו, מכיוון שהוא דורש לעצמו מעמד של שבוי־מלחמה. „המלחמה לא הסתיימה, ולא נחתם חוזה־שלום. הפעולות שהוא ביצע הן המשך הפעולות הצבאיות של מלחמת־ששת־הימים. הוא חייל שנתפס בחזית," סיכם הפרקליט.

★ ★ ★

„רואה עצמי כחייל"

ויליאם עצמו פתח בנאום מוכן: „מדינת־ישראל קמה ב־1948 בעיקבות מלחמתם של טרוריסטים וחבלנים, כפי שקוראים להם עכשיו!"

השופט הפסיק אותו. הוא לא רצה בפוליטיקה, ולא בתעמולה. רק טיעון משפטי. ויליאם התעלם מכך. „הצבא הישראלי הוא המשך ישיר של הכנופיות..."

שוב הפסיק אותו השופט. המתרגם ניסה להסביר לו, שעליו להצטמצם לטיעון משפטי. ההזדמנות לנאום־ההגנה תינתן לו יותר מאוחר. ויליאם הקשיח את פניו. „לא רוצה לשתוק," השיב למתרגם. „אדרבא, הכה אותי!"

המתרגם משך בכתפיו. „אני רואה את פסק־הדין שלי כתוב על פני השופטים עוד לפני שהתחיל המשפט!" הפטיר ויליאם. אבל דברים אלה לא תורגמו.

לבסוף ניגש לעניין: „אני רואה את עצמי חייל," הכריז.

„אוה, ככה זה בסדר," השיב השופט אלפרן, ופקידת בית־המשפט המשיכה ברישום הפרוטוקול, כשעד אחרי עד מגולים את פרשת תפיסתם של השניים והדעותיהם בפני חוקרי המשטרה.

אין לכם סמכות

שני הנאשמים מקשיבים לדברי השופט. מימין: כמאל אל־נמרי, שקט ובוטח בעצמו. הוא דחה את הצעת משפחתו למנות לו סניגור, ובית־המשפט מינה את עורך־הדין יעקב הניגמן שיגן עליו. משמאל ויליאם נאצר, בפוזה של זילזול מופגן, משעין את ראשו על ידו. הוא כפר בסמכות בית־המשפט, תבע לעצמו מעמד של שבוי־מלחמה.

התובע הצבאי הראשי, סגן־אלוף יעקב קדמי, הסביר בשלחה: „שמו האמיתי הוא ויליאם נאצר. נידאל מנצור הוא כינוי מחתרתי."

כינוי שפירושו, בערבית: מאבק עטור־ניצחון.

★ ★ ★

מוקשי־כפתור בירושלים

מה הואשמו השניים? פרט לשייכות לאירגון אל־פתח, הואשמו ב־ביצוע חבלה בציוד הכבד של מקורות, ליד אבו־גוש, וברצח השומר הדרוזי עבד־

הדודה

סוראיה, אשת אחות אביו של כמאל אל־נמרי. יחד עמה באו כתריסר בני־משפחה ערביים — אך איש מן הקרובים היהודיים שלו לא הופיע.